

Opplegg til lesestund: *Det runde problemet*

Vegard Markhus, Markmus forlag 2025.

TIPS:

- **La barna sitte i en halvsirkel foran deg.** Da kan alle se bildene i boka underveis i lesinga.
- **Lag en koffert eller boks** hvor du kan putte ting eller bilder som passer med boken du skal lese. Da kan dere snakke om disse tingene før dere begynner å lese.
- **Et lesestopp** er en pause du tar midt i lesinga. Det kan komme spontant, for eksempel når barna har et spørsmål eller oppdager noe i et bilde, eller det kan være planlagt av deg som leser høyt. Da kan dere snakke om det som skjer i boka sammen.

FØR LESING

- **Forslag til ting du som voksen kan legge i en fortellerkoffert eller boks (se tips over):** En enslig sokk. Hvor er den andre? Har noen av dere sett den?
 - **Sokkedyret forteller** at han vet akkurat hvordan det er å være en enslig sokk uten den andre sokken i sokkeparet. Spør: Har noen av dere sett en som er akkurat som jeg? Beskriv noen ytre trekk og kanskje noen indre også: Har noen av dere sett et sokkedyr som har samme farge, som er litt sjenert, akkurat passe stor, som er flau fordi han bare kan snakke norsk og som synes det er gøy å leke og bli lest høyt for?
 - **Forslag til noe du kan fortelle eller snakke med Sokkedyret* om:**
Sokkedyret eller du som voksen kan fortelle om en gang noe ble borte og du ikke kunne finne det — helt til du fikk hjelp med å finne det av en venn. Spør: Har noen av dere mista noe? Hva mista du? Ble det du mista, borte for alltid, eller fant du det igjen? Var det sånn at det bare dukka opp, eller fikk du hjelp av en venn eller en annen til å finne det?
Deretter går det an å finne fram boka.
 - **Se sammen på bokas omslag og snakk om hva dere ser:**
 - Hva legger dere merke til på forsiden? (La barna beskrive hva de ser.)
 - Kan noen lese hva boka heter? (Les selv hvis ingen av barna vil.)
 - Hva tror dere det runde problemet kan være?
 - Hvordan kan andre problemer se ut? Hva slags problemer kan være firkanta? Lange? Korte? Trekanta? Flate? Tjukke? Kalde? Varme?
- Les baksideteksten:
- Hva tror dere boka skal handle om?
 - Hvordan skjønner Robert at han har et problem?

UNDERVEIS: LESESTOPP OG SPØRSMÅL

Til alle lesestopp: Hva ser dere i bildet? Hva tror dere kommer til å skje videre?

NB! Lesestoppene er bare forslag. Noen ganger kan det være fint å lese hele boka gjennom først uten å stoppe, og deretter gå tilbake å samtale om noen av oppslagene.

Oppslag 1 — Robert føler at det er noe som mangler

- Hva føler Robert?
- Robert tenker at alle andre har noe som ikke han har. Hva tror dere han tenker på? Har dere opplevd det sånn, at dere tenker at alle andre har noe som dere mangler?
- Se på bildet: Hva har Robert? Hva mangler han?

Oppslag 2 og 3 — Hva Robert ikke får til

- Hva trenger Robert...
 - for å se himmelen?
 - for å høre lyden av folk som roper og ler?
 - for å smile?
 - for å sikte når han skal tisse?
- Hva tror dere Robert tenker når han ikke får til å høre, se, se smile og sikte på doen?

Oppslag 4 og 5 — Flere problemer

- Hvilke andre ting er vanskelige for Robert? Hvorfor våkner han ikke av vekkeklokka?
- Hva er den rare, runde greia som ligger på golvet som Robert snubler i? Hvordan tror dere den har havnet på golvet?
- Hvilke andre ting ser dere?

Oppslag 6, 7 og 8 — Den runde, klumpete og rare greia

- Hva finner Robert når han leter i den runde tingen? Hva syns han det kjennes ut som?
- Se på bildene: Hva bruker han den runde tingen til?
- Hva tror dere Robert mener når det står «Plutselig skjønner Robert alt! For kva er det som er passe rundt og akkurat passe hardt?»

Oppslag 9 og 10 — Er den runde tingen en ball?

- Hvorfor tror Robert at den runde tingen er en ball?
- Hvordan går det når Robert tar fatt og sparker så hardt han kan?

Oppslag 11 — Robert er lei og lei seg

- Hva ser dere på bildet? Hvordan er fargene? Hvordan er kroppen til Robert tegna?
- Hvorfor er Robert lei av? Hvorfor er han lei seg?
- Hva tror dere kommer til å skje?

Oppslag 12, 13 og 14 — Naboen hjelper

- Hva finner naboen? Hva hjelper han til med? Hva gjør han?
- Robert svarer «Ja, [...] det går mykje betre no» når naboen spør. Hva tror dere det er som går bedre?
 - Når det står «For no skjønner Robert kva det var han hadde mangla:...»; hva tror dere det er?

Oppslag 15 — Naboer og venner

- Hvorfor er naboen en god venn?
- Hva gjør gode venner?

Etter at hele boka er lest ferdig:

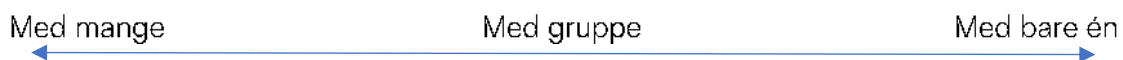
- Hva i boka likte du best? Hvorfor?
- Hvorfor tror dere forfatteren har skrevet og tegnet denne boka?

ETTER LESING

Hva er fint å gjøre med venner?

La barna tegne og skrive på lapper ting det er fint å gjøre sammen med venner. Legg ut et hoppetau. Snakk sammen: Hvilke ting passer det best å gjøre bare med én venn? Hvilke ting passer det best å gjøre med mange? Hvilke ting passer det best å gjøre med ei gruppe på tre, fire eller fem?

La barna plassere lappene på hoppetauet én og én. Alle sier hva de har tegnet og skrevet, og skal også si hvorfor de plasserer lappen der de plasserer den:

Når alle har lagt på lapper: Snakk om ett og ett forslag. Passer forslaget bare på ett sted, eller på flere?

Opplegget er laget av Toril Hægeland, universitetslektor ved OsloMet, 2026.

* For mer info om Sokkedyret: Se film på lesoglek.no